

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum,

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Hví er skatturin so ójavnur?

Eg eri eldri avlamispensionistur, sum fái fulla pensión. Eg fylst á, at skatturin er so nógvur, og at tað er so ójavn, hvussu nógv verður tikið hvørja ferð.

Fyrstu mánaðarnar havi eg goldið um mánaðin: 1030 krónur fyrstu ferð, 955 krónur 2. ferð, 909 krónur 3. ferð, og 778 krónur 4. ferð.

Hví er skatturin so ójavnur. Havi eg skilt tað skeivt, tá eg havi fingið upplýst, at láglønt ikki skuldu verða ójavn skattad, frá einum mánaða til annan?

O

Eg skilji væl, at tygum eru orkymlað av, at skatturin er ójavnur mánað um mánað, hóast inntøkan er hin sama, moguligir frádráttir teir somu og kommunuskattaprosentið tað sama. Ein uggi er tað kanska, at skatturin lækkar?

Einasta frágreiðing, eg kann geva tygum, er, at tað er ein tekniskur spurningur, sum ikki skuldi broytt samlaðu skattupphæddina fyri árið.

Eg skal royna at greina teknisku síðuna av tygara spurningi.

Tá ið tygum eru avlamispensionistur, eru tað tveir stovnar, nevniliga Almánastovan og Elektron, sum ávikavist skulu rokna út, hvussu nógv tygum skulu hava í avlamispensión, og hvussu nógv tygum skulu gjalda í skatti. Almánastovan ávisir pensiónina einferð um mánaðin, ofta umleið hálvan. Út frá hesi ávisan roknar so Elektron skattin, men teir hava eina roknieind, ið er 10 dagar og ikki 30 dagar sum á Almánastovuni. Um nú Almánastovan ein mánað ávisir pensiónina 2 dagar áðrenn hálvan í mánaðinum (kanska orsakað av einum vikuskifti) og næsta mánaðin 2 dagar aftaná hálvan (kanska orsakað av umrokning vegna broyting í pristalningum), so ávirkar hetta tidsræðið, skatturin verður

útroknaður fyri, og forir hetta við sær ein vissan ójavn.

Roknað um til alt árið skuldi hetta tó ikki havt nakra ávirkan, soleiðis at skilja, at samlaða skattupphæddin verður hin sama.

Alt nýtt má hava sína royndartíð, soleiðis eisini við nýggju skattainnkrevjingarskipanini. Í apríl í ár kom mangt skeivt fyrri, tí hetta var fyrstu ferð innkrevjingarskipanin skuldi koyrast. Í

mei kom eisini mangt logið undan kavi, millum annað allur spurningurin um skattin av frítíðarlonini. Sum eg havi skilt, skuldu hesi mistøk verið við at verið rættaði nú.

Eg kenni einki til, at serligar avtalur eru fyri láglønt, men meginreglan má vera, at sama inntøka og sami frádráttur geva sama skatt mánað eftir mánað í sama ári.

Marjun

Skattast av, at byggja?

Eg eri timburmaður, B-skattaður og havi í ár gjørt egnu hús míni, og havi tí ikki havt so stóra inntøku. Spurningur mín er um skattavaldið kann skatta meg av hesum arbeiði?

T

Sambært grein 25, petti 1 á skattalógini, verður sum skattskyldugur inntøka roknað alt tað, sum tann skattskyldugi í inntøkuárinum „...“ hevur lagt inn í peningi ella peningavirði.

Undir hesa reglu verður eisini roknað virðið av tí arbeiði, sum ein handverk-

ari ger hjá sær sjálvum.

Tað er tó ein treyt, at viðkomandi personur í dagliga yrki sínum starvast sum handverkari.

Harafturat er tað ein treyt, at tað arbeiði, sum gjørt er, skal hava eitt ávíst varandi virði og at handverkarin hevur peningaligan fyrirum av sjálvur at gera arbeiðið.

Út frá hesum má sigast, at tygum eru skattskyldugur av virðinum av arbeiðinum. Tó kann eg ikki siga, hvat hetta vil siga í krónum og oyrum. Eg fari at ráða tygum til at tosa við ein grannskodara um spurningin.

Friða

Eyðun Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir, sosialráðgevi

Marnar Simonsen, lækni

Friða Patursson, logfrøðingur

Sakaris í Hesti farin

Seint leygarkvöldið andaðist granni okkara, Sakaris í Heysti, úti á Landssjúkrahúsinum 78 ára gamal.

Sakaris ella Zacharias Zachariassen, sum hann skrivaðist, var Hestmaður og mátti longu ungur standa á egnum beinum. Tíðirnar í Føroyum tá vóru so fátæksligar, at tann ungdomur, sum í dag veksur upp her á landi, púrt einki skilur av hesum. Sum ungur var Sakaris — sum flestallir føroyingar tá i tíðini — nokur ár til skips.

Seinni fór hann at handla fyrri Niels Juel Mortensen á Tvøroyri, sum hann eisini turkaði fisk fyrri. Avgreiðslumaður hjá postbátinum var hann eisini og hevði telefonina. Í 1947 giftis Sakaris við Svanhild Jacobsen úr Hósvík. Nýgift búðu bæði nokur ár úti í Hesti, men tóku so í 1949 tey prýðiliga húsin, eftir átíðar meti, niður, fluttu til Havnar og reistu tey aftur uppi í Pedda við Steinsgøtu í Havni.

Komin til Havnar fór Sakaris at arbeiða hjá Telefonverkinum sum goymslumaður og var í starvi har, til hann legði frá sær 70 ára gamal. Men Sakaris var ikki tann maður, sum settist hendur í favn. Summi fólk hava hendinga handalag til allan vøkstur. Eitt av hesum fólkum var Sakaris — tað tóktist eins og alt vaks og

gróði undir hansara hondum, tað sæst best á tí prýðiliga garði uttan um húsin hjá Svanhild og honum uppi í Pedda við Steinsgøtu. Tað gekk heldur ikki long tíð, fyrr enn boð vóru eftir Sakarisi frá Barnaheiminum um at koma at hjálpa teimum við vøkstri, tey hava sett niður uttan um heimið haruppi. Og Sakaris røkti eisini hetta arbeiði — sum hini hann hevði her í livinum — til livið. Teir blómubæirir hann hevði undir hond á Barnaheiminum, standa enn væl røktir sum eitt vakurt minni um Sakaris, nú hann er farin. Sakaris og Svanhild og vit hjá okkum komu at búgva dyr um dyr í 34 ár. Húsin vóru sum eitt, og vit goyma minnið um mangar glaðar og góðar lótur, tá tey

komu á gátt her hjá okkum, eins og tað altíð var ein frøi at vitja tey í teirra hugnaliga heimi. Hesar lótur kendust sum sólar-glottar í einum annars ofta ótyðligum gerandisdegi.

Kirkjumaður var Sakaris trúgvur og vitjaði javnan Guðs hús. Hann var eisini deknur í mong ár ta tíðina, hann búði úti í Hesti.

Vit syrgja við tykkum, Svanhild, Eyðnu, Sonnu og Honnu, sum hava mist ein góðan húsfaðir, mann og pápa. Tað er eins og tað kennist kaldari her uppi á Varða, nú vit ikki longur siggja henda bæriliga mannin ganga húsanna millum.

Hvíl í friði, granni og vinmaður góði.

Bergfriða og Hans Thomsen

Nýggjur stýrislimur og varastjóri í Norðurlandahúsinum

Um nøvn

Á føroyska í danska Menta-málaráðnum í vikuni, var

Steen Cold valdur í stýrið fyrri Norðurlandahúsið í Føroyum. Á sama fundi var Asa Justinussen útnevnd til varastjóra í

stovninum. Stýrið fyrri Norðurlandahúsið hevur trý umboð í Føroyum, harnæst er eitt umboð fyrri hvørt Norðurlandið. Steen Cold umboðar Danmark í stýrinum fyrri Norðurlandahúsið.